

ABHAZYA VE GÜRCİSTAN'IN TARİHİ VE HUKUKİ İLİŞKİLERİ

Vladislav Ardzınba
Abhazya Cumhuriyeti Devlet Başkanı
Gudauta, 21 Aralık 1992

14 Ağustos 1992'de Gürcistan'ın Abhazya Cumhuriyeti'ne karşı silahlı saldırısı başladı. Bu amaçla 5 bin kadar ulusal muhafız sevk edildi. Transkafkasya Askeri Komutanlığı tarafından Şevardnadze yönetimine teslim edilen yüzden fazla tank, çeşitli zırhlı araç, top ve savaş uçakları, helikopterler kullanıldı. Gürcistan bütün bu gücü silahsız Abhazya'ya karşı kullanarak, Rusya önünde "aldığı silahları uluslararası anlaşmazlıklarda kullanmama" yükümlülüğünü ihlal etti.

Şevardnadze'nin basına ve BM'ye yaptığı açıklamalarda, saldırının gerçek sebeplerini gizlemek için anlaşmazlığa yol açan koşulların birkaç versiyonu ortaya atıldı. Birliklerin Abhazya'ya girmesiyle ilgili ileri sürülen bu sebeplerin asıl amacı dünya kamuoyunu yanıltmaktır.

Görüldüğü üzere Abhazya'ya saldırı, savaşın başlamasından uzun süre önce düşünülmüştür. Şevardnadze, 1992 yılında, "Abhazya'da, özellikleri ve sonuçları bakımından Güney Osetya'da olanlardan çok daha kötü olaylar olabilir" diyordu. (*Argumentü i Faktı, 1992, No 28*)

15 Ağustos'ta, yani saldırının başlamasından bir gün sonra Şevardnadze, televizyona çıkarak şu konuşmayı yaptı:

"Yüce atalarımızın, devletimizin toprak bütünlüğünü korumak için yaptıkları mücadeleler gibi, biz de hiçbir şeyin önünde durmayacağız. Bu uğurda ölmeye hazırız. Devletimizi bölmeye çalışan herkesi yok edeceğiz."

Bu konuşmada Abhazya'ya karşı girişilen saldırının asıl sebebi ifade edilmektedir. Bu sebep Gürcistan'ın şimdiki devlet rejiminin imparatorluk emellerinde ve Abhazya halkının egemenlik haklarını zora dayalı yöntemlerle yok etmek isteyen yöneticilerin politik maceracılığında gizlidir. Ayrıca toprak bütünlüğü sorunu, bu Gürcistan'ın değil, ünlü bilim adamı A.D. Saharov'un "küçük İmparatorluk" diye adlandırdığı (*Ogonyok, 1989, No 31*) eski Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin sorunudur. Eski Gürcistan'ın bünyesine, Stalin zamanında, Abhazya da girmişti. Ayrılıkçı ve aşırılık yanlısı denilen Abhazlara gelince, onlar da gerçek etnik sınırları içinde Gürcistan'ın toprak bütünlüğünden yanalar. İngur nehrinden Psou nehrine kadar olan toprakları ise (SSCB'nin yıkılması ve Gürcistan SSC'nin varlığının sona ermesinden sonra) doğal olarak başka bir devlet -Abhazya Cumhuriyeti- kabul etmektedirler.

Bu bağlamda, Gürcistan'ın "toprak bütünlüğünün ihlal edilmesi" iddiasının saçmalığını gösteren, Abhazya ve Gürcistan'ın tarihi-hukuki ilişkilerinin kısa bir özetini ortaya koymanın gerekliliği kaçınılmaz olmuştur. Şimdiki Gürcistan yönetimi bu iddia yardımıyla, bütün dünyanın gözü önünde açık devlet terörizmi uygulayarak, Abhazya'da giriştiği barbarca hareketleri haklı göstermeye çalışıyor.

Abhazlar ve Gürcüler akraba olmayan halklardır. Kökenleri farklıdır; dilleri değişik dil ailelerine mensuptur; farklı adetleri, gelenekleri, maddi ve manevi kültürleri, ulusal karakterleri vardır. Abhazya'nın gerçek sahipleri Kafkasya'nın yerli halklarından olan Abhazların etnik-kültürel ve dilsel olarak en yakın akrabaları Kuzey Kafkasya'da yaşıyor. Bunlar Abazinler, Adıgeler ve diğer Kuzey Kafkas halklarıdır.

Abhazlar 12 yüzyıldan daha geriye uzanan köklü devlet geleneğine sahip Kafkasya'nın en eski yerli halklarından. Abhaz Krallığı VIII. yüzyılda ortaya çıktı ve iki yüzyıl boyunca Karadeniz bölgesinin en güçlü devletlerinden biri oldu. Gürcistan ve Abhazya'nın krallık hanedanları arasında yapılan bir evlilik sonucu, bu iki devlet birleşti. XIII. yüzyılda Gürcü

Krallığı'nın Moğollar tarafından yıkılması Abhazya'yı Tiflis'e bağılıktan tamamen kurtardı. Karşılıklı ilişkilerin daha sonraki aşamaları, Abhaz Prenslığı'nın Batı Gürcistan devletleri Megrelya ve İmeretya ile yaptığı feodal iç savaş özelliği taşıır.

XVI-XVIII. yüzyıllar boyunca Abhaz Prenslığı Osmanlı İmparatorluğu'nun politik, ekonomik ve dini etki alanında kaldı.

XIX. yüzyıl başında iktidardaki Abhaz Prensi Keleşbey Çaçba (Şervaşidze), daha sonra da oğlu Georgi, Rusya uyuşuna kabul edilmeleri ricasıyla Rusya'ya başvurdular. 17 Şubat 1810'da imparatorluk manifestosu yayınlandı. Buna göre Abhazya, Rusya İmparatorluğu'nun "yüksek hamiyetine" geçti. Rusya'nın bünyesinde de Abhazya politik özerkliğini ve prenslik hanedanım korudu. Ancak 1864 yılında Abhazya'nın özerk idare sistemi ortadan kaldırıldı ve iktidardaki son prens Mihail Çaçba (Şervaşidze) Voronej'e sürgüne gönderildi.

1870'li yıllarda Abhazya etnik bir felaket yaşadı. Kafkas savaşlarının sonunda Rusya'nın Kafkasya'daki durumunun güçlenmesi, Rusya hükümetinin kolonyalist politikasını artırmasına yaradı. Bu dönemde, halkın yarısından fazla nüfusunu oluşturan 300 bine yakın Abhaz, vatanlarını terk ederek bugün kalabalık ve etkin bir Abhaz diasporası olarak yaşadıkları Türkiye'ye ve Yakın Doğu ülkelerine göç etmek zorunda bırakıldı.

Boşalan Abhazya, başta Gürcüler (esas olarak Megreller) olmak üzere Rus, Ermeni, Rum, Bulgar, Alman, Eston vd. göçmenlerin akınına uğradı. Abhazya hızla etnik olarak karışık bir bölgeye dönüştü; yerli halkın iradesi iyice kısıtlandı. 1886'daki sayıma göre Abhazların oranı yüzde 85,7 idi; Gürcüler ise tüm Abhazya nüfusunun yüzde 6'sını oluşturuyorlardı. 1897'de Rusya'da yapılan ilk genel nüfus sayımına göre Abhazlar yüzde 55,3, Gürcüler ise yüzde 24,4 idi.

Rus-Türk Savaşı sonunda boşaltılan Abhaz topraklarına ve köylerine Gürcülerin yerleştirilmesi çağrısını yapanlardan biri de, ünlü Gürcü toplum adamı ve yayıncı Y.Gogebaşvili idi. 1877'de "Tiflisski Vestnik" Gazetesi'nde yayınlanan "Abhazya'ya Kimi Yerleştirmeli?" başlıklı bir makalesinde, boşalan Abhazya'nın Rusya devleti yararına başarılı ve verimli kolonizasyon için gerekli bütün niteliklerin sadece Megrellerde bulunduğu belirtiliyordu. Gogebaşvili özellikle şunun altını çiziyordu: "Megreller Abhazya'nın en iyi kolonizatörleri sayılarak göç ettirilen Abhazların yerine ilk yerleştirilenler olmalıdır." (*Tiflisski Vesnik, 1877, No 249*)

Abhazya'da o zaman başlayan Gürcü kolonizasyonuna, XIX. yüzyıl 60-90'lı yılların Gürcü yayın organları "Droeba", "Moambe", "İveriya", "Kvali" de tanıklık etmektedir.

Şubat Devrimi'nin haberinin alınmasından sonra, 10 Mart 1917'de Suhum'da Abhazya Halk Temsilcileri toplantısı yapıldı. Toplantıda alman bir kararla geçici hükümetin yerel organı olan "Toplum Güvenlik Komitesi" kuruldu. Kasım 1917'de yapılan Abhazya Halk Kongresi'nde ise çok önemli belgeler -Abhazya Halk Kongresi Deklarasyonu ve Halk Konseyi Anayasası- kabul edildi.

Deklarasyonda, gerçek iktidar organı olan Abhazya Halk Konseyi'nin görevleri hakkında şunlar yer alıyordu: "Birçok şeyin temelden yıkıldığı, birçok şeyin de yeniden kurulduğu, koşulların ve bütün Rusya'nın, bunun sonucu olarak da Abhazya'nın yaşam ortamının değiştiği bu hareketli günlerde her halk, Rusya'nın yeniden kurulduğu bu dönemde haklarının ve çıkarlarının unutulmaması ve suikastlara kurban gitmemesi için duyarlı olmak zorundadır. Abhaz halkı, kardeşleri Kuzey Kafkasyalıların ve Dağıstanlıların, haklarını koruyacağı bu olaylarda kendisini destekleyeceklerinden emindir. Abhazya Halk Konseyi'nin bundan sonraki en önemli görevlerinden biri de Abhaz halkının kendi kaderini belirlemesi yönünde çalışmaktır. Abhaz halkı, Dağıstan, Abhazya ve Kuzey Kafkasya'nın oluşturduğu Birleşik Dağılılar Birliği'nin bünyesine girmektedir ve elbette Kuzeyde kardeşleriyle en sıkı bağları tesis etmeye ihtiyacı vardır."

Abhazların kendi kaderini belirlemeye yönelik gayretleri o dönemde, 11 Mayıs 1918'de ilan edilen Kuzey Kafkasya Cumhuriyeti bünyesine girmekle ifadesini buldu. Bu cumhuriyete Abhazya ile birlikte Adıgey, Kabardey, Çeçenistan, Osetya vd. giriyordu.

26 Mayıs 1918'de Gürcistan Demokratik Cumhuriyeti kuruldu. Aynı yıl Haziran ayında Bolşevik gruplarla mücadele etmek bahanesiyle Abhazya topraklarına Gürcü birlikleri sevk edildi. Bu birliklerin komutanı General Mazniaşvili genel vali oldu. Abhazya'da acımasız bir işgal rejimi kuruldu. 1918 yılı Ağustos ve Ekim aylarında Abhazya Halk Konseyi iki defa dağıtıldı, milletvekilleri birçok kez politik teröre ve baskılara maruz kaldı. Abhaz ulusal hareketi bastırıldı, barışçı halkın üzerine ise Gürcistan hükümetinin tenkil müfrezeleri salındı. Bununla birlikte Gürcistan'ın Abhazya'daki temsilcisi İsidor Ramişvili 19 Mart 1919'da üçüncü Abhazya Halk Konseyi'nin açılışında yaptığı konuşmada "Biz işgalci değiliz ve buradaki toprak bize lazım değil" dedi. (*Naşə Slovo, 1919, 21 Mart*). Ülkede son haddine varan bir şovenizm politikası uygulandı. Abhaz halkının anılarında bu, Abhazya Gürcistan ilişkilerinde en kötü dönemdir.

Gürcistan Demokratik Cumhuriyeti'nin emperyalist özelliğine, zamanında İngiliz araştırmacı Behofer dikkat çekmiştir. 1920 yılında çıkan "Denikin Rusyası'nda" adlı kitabında şunları yazmaktadır: "Özgür ve bağımsız sosyal demokrat Gürcistan devleti, hem sınırları dışındaki toprakları ele geçirme hırsı bakımından hem de devlet içindeki bürokratik tiranlık yapısı bakımından her zaman anılarımda klasik bir "küçük emperyalist milliyet" örneği olarak kalacaktır."

Mart 1921'de Sovyet egemenliğinin kurulması Abhazya'da birçok kişi tarafından Gürcü işgalcilerden kurtuluş ve devlet yapısının yeniden kurulması olarak algılandı. Gerçekten ilk önce Bolşevikler Abhazya'ya "egemen Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti" ilanının gerçekleştiği politik seçim özgürlüğü sağladılar. Ancak Aralık 1921'de Abhazya, Stalin, Orconikidze ve diğerlerinin ağır baskısı altında Gürcistan ile Şubat 1922'de onaylanan bir anlaşma imzalamak zorunda bırakıldı.

İki Cumhuriyet arasındaki federatif ilişkiler. O dönemde Abhazya ile Gürcistan arasındaki devlet ilişkisi özelliği sadece imzalanan anlaşmada değil, "1925 Abhazya SSC anayasasında ve Gürcistan'ın federatif esaslar üzerine kurulmuş bir devlet olduğunu belirten 1927 Gürcistan SSC anayasasında da yer almıştır."(Madde 2)

Ancak komünist Gürcistan "demokratik" seleflerinin Abhazya'yı ele geçirmeye yönelik "Abhazya Politikası"ını devam ettirdi. Gürcistan Yönetimi, Moskova'da güçlü koruyucular bularak 11 Şubat 1931'de Abhazya SSC'yi, Stalin'in iradesiyle Özerk Cumhuriyete dönüştürmeyi ve Gürcistan SSC bünyesine katmayı başardı. Abhazya'nın egemenlik haklarının kısıtlanması en çok Abhazların ulusal bilinci için kötü oldu. Abhazya'nın statüsünün Gürcistan bünyesinde özerk cumhuriyete indirilmesi tam bir hafta sonra (18–26 Şubat 1931) Abhazların hükümete güvensizliklerini belirttikleri günler süren gösterilere neden oldu. Bu Abhaz halkının Sovyet egemenliği koşullarında haklarının korunması için yaptığı ilk kitlesel gösteriydi.

Bununla birlikte, Abhazya'nın statüsünün düşürülmesine rağmen, Abhazya SSC'nin Abhazya ÖSSC'ye dönüştürülmesinden sonra bile Gürcistan ile Abhazya arasındaki ilişkiler hukuki açıdan devletlerarası ve federatif karakter taşıyordu. Gürcüleştirme politikası Abhazya'nın güçlü yöneticisi Nestor Lakoba, Gürcistan'ın saldırılarına karşı koyabiliyordu, fakat yönetimden el çektilmesinden sonra (Bena'nın emriyle 1936 Aralık'ta Tiflis'e gönderildi) Abhazya'da hızlı ve yoğun bir tempoyla Gürcüleştirme politikası uygulandı. Okullardaki öğretim Abhazcadan Gürcüceye çevrildi, Abhaz alfabesine yeni bir Gürcü grafiği empoze edildi eski Abhazya yer adları Gürcüce adlarla değiştirildi, Abhaz kökenlilerin sosyal gelişimi güçleştirildi. Bu amaca uygun olarak nüfusun etno-demografik yapısını bozmaya yönelik asimilasyoncu yerleştirme politikaları uygulandı. 1937–1953 Döneminde Gürcistan'ın iç bölgelerinden Abhazya'ya on binlerce Gürcü yerleştirildi; bunun sonucunda Abhazya

nüfusu içindeki oranları da arttı. (1987 yılında yüzde 24, 1939'da yüzde 30, 1959'da yüzde 39,1) Gürcüleştirme politikasının dayanağı, bazı şovenist Gürcü tarihçilerinin ortaya attığı "Abhazya'nın Gürcistan'ın ezeli toprağı, Abhazları da Gürcülerin etnik alt kollarından biri olduğu" teorisi idi.

Stalin karşıtı SBKP kongrelerinden sonra Gürcüleştirme politikasının baskıcı metotları durduruldu, ancak üstü kapalı şekilde daha sonra da uygulandı. Ayrıca Tiflis iktidarlarınca teşvik edilen Gürcü nüfus yayılcılığı devam etti. (1970'de % 41, 1979'da % 43, 1989'da % 49) Abhazların kültürel gelişimi yapay olarak frenlendi. Ancak Abhazya'nın asıl trajedisi şunda yatmaktadır: "Cumhuriyet" denilen özerk devlet yapısı biçimsel karakteri yüzünden Tiflis'teki birlik cumhuriyeti iktidarının kasıtlarından ulusal-politik çıkarlarını koruyamadı ve gerçek haklarına sahip olamadı.

Mevcut duruma karşı gelişen protestolar 1950'li yılların sonunda Tiflis'teki iktidara karşı vatansever Abhaz aydınlarının önderlik ettiği güçlü bir muhalefet hareketine dönüştü. Gürcistan'ın karşısında bulunduğu birkaç kez açıkça ifade edildi; ayrıca Abhazya'nın Gürcistan'ın bünyesinden çıkması talebiyle 1957, 1964, 1967, 1978 yıllarında kitlesel gösteriler ve mitingler yapıldı. Abhaz-Gürcü ilişkilerinde bundan sonraki aşama ulusal sorundan kaynaklanan 1989'daki çatışmalarıdır.

O zamandan beri pratikte gerginlik azalmadı; Abhazya ve Gürcistan'ın ilişkileri daha fazla çatışmaya hazır hale geldi. SSCB'nin iyice yaklaşan çöküşü ve keza Gürcistan'ın toplumsal-politik yaşamında şovenist ve üniter eğilimlerin artması Abhazlar için Abhazya'nın devlet egemenliğinin anayasal-hukuksal garantisini özellikle güncel hale getirdi.

Gürcistan'da 1990 Ekim'de Zviad Gamsahurdia'nın iktidara gelmesi, Tiflis'in Abhazya'ya karşı tutumunu daha da sertleştirmesiyle kendini gösterdi. Gürcistan devlet başkanı, Dağıstanlı Avarları ve Rus Duhaborları (Ortodoks kilisesinin kurallarını reddeden bir mezhep) vd. ülkeden sürerek açıkça Gürcistan'ı etnik azınlıklardan temizleme politikası güttü.

Gürcistan Parlamentosu tek taraflı olarak, Abhazya ve Gürcistan'ın ilişkisinin uluslararası özelliğini görmezden gelen kararlar almaya başladı. Abhazya ÖSSC'nin iktidar organlarının yetkilerini tamamen kısıtladı ve iş Abhazya'nın devlet yapısını ortadan kaldırmaya kadar geldi.

Gürcistan SSC Yüksek Sovyeti'nin Kasım 1989, Mart ve Temmuz 1990 tarihlerinde yapılan ve Gürcistan'ın devlet bağımsızlığının yeniden tesis edilmesi konusunun görüşüldüğü oturumlarında, Gürcistan'da 1921 Şubat'ında Sovyet egemenliğinin kurulmasını mevcut politik düzenin -Gürcistan Demokratik Cumhuriyeti İktidarının- devrilmesi olarak değerlendiren kararlar alındı.

Gürcistan'da Şubat 1921'den beri var olan bütün devlet yapıları gibi Sovyet Gürcistan'ı ile imzalanan anlaşmalar da yasa dışı ve hükümsüz ilan edildi. (Gürcistan ile Rusya SFSC arasındaki 21 Mayıs 1921 tarihli anlaşma; Transkafkasya SFSC'nin kuruluşuna ilişkin 12 Mart 1922 tarihli anlaşma ve SSCB'nin kuruluşuna ilişkin 30 Kasım 1922 tarihli anlaşma).

Abhazya ÖSSC Yüksek Sovyeti Gürcistan Parlamentosu'nun tek yönlü olarak ve Abhaz halkının, Abhazya yüksek iktidar organları temsilcilerinin görüşünü hesaba katmadan aldığı bu kararlara kayıtsız kalamazdı. Tarihi adaleti yeniden tesis etmek ve Abhazya'nın devlet yapısını korumak amacıyla Abhazya ÖSSC Yüksek Sovyeti 25 Ağustos 1990'da iki karar kabul etti.

Bu kararlarla, Abhazya'nın devlet yapısının yasal biçimi olarak, Abhazya halkının özgür iradesiyle kurulan ve 31 Mart 1921'de ilan edilen, fakat Abhaz ulusunun, cumhuriyet halkının iradesine rağmen 1931'de Gürcistan SSC bünyesinde özerk cumhuriyete dönüştürülen "Egemen Abhazya Sovyet Cumhuriyeti" kabul edildi.

Abhazya ÖSSC Yüksek Sovyeti, kararnamesinde Gürcistan parlamentosunun kararlarını politik ve hukuki yönden değerlendiren Abhazya yüksek iktidar organı şu sonuca vardı: Gürcistan SSC Yüksek Sovyeti'nin mevcut iktidar organlarını ve onlar tarafından imzalanan

anlaşmaları yasadışı ve geçersiz sayan kararlarından "Gürcistan ile Abhazya arasında önceki devlet organlarınca imzalanan anlaşmaların da yasadışı ve geçersiz sayıldığı, Abhazya'nın Gürcistan SSC bünyesine girmesinin de hukuki zeminini yitirdiği sonucu çıkmaktadır"

Silahlı darbe sonucu Tiflis'te iktidara gelen askeri konsey, Şubat 1992'de "1978 tarihli Gürcistan anayasasının feshedilmesi" ve Abhazya ÖSSC gibi devlet-hukuk ilişkileri öğelerinin yer almadığı "1921 tarihli Gürcistan Demokratik Cumhuriyeti anayasasına geçilmesi" kararı aldı. Hukuki açıdan Abhazya ÖSSC'nin devlet-hukuk ilişkileri içinde bulunduğu Gürcistan SSC'nin böyle bir karar almasından sonra varlığı ortadan kalkmış ve Abhazya ÖSSC ile hiçbir düzenlenmiş hukuki ilişkisi olmayan yeni bir devlet, Gürcistan Demokratik Cumhuriyeti kurulmuştur.

Cumhuriyetler arasındaki hukuki çözümsüzlükleri ortadan kaldırmak amacıyla ve Abhazya'nın Gürcistan ile devletlerarası ilişkilerini yeniden kurmak gayretiyle Abhazya Cumhuriyeti Yüksek Sovyeti, Abhazya halkının iradesini yansıtan ve ulusların kendi kaderim belirleme hakkını yaşama geçiren "Abhazya topraklarında 1925 Abhazya anayasasını geçerli sayan" bir karar aldı. Bu anayasaya göre, "Abhazya Cumhuriyeti, topraklarında devlet egemenliğini kendi iradesiyle ve başka hiçbir iktidara bağlı olmaksızın gerçekleştiren egemen bir devlettir." (Madde 5)

Anayasanın bu hükmüne ve uluslararası hukuk normlarına uygun olarak Abhazya toprakları sadece tek bir devletin, Abhazya Cumhuriyeti'nin tam ve münhasır egemenliğinde bulunmaktadır ve diğer bir devletin yasaları ve egemenliği geçersizdir.

Şunun da altını çizmek gerekir ki, Abhazya'nın kendi toprakları üzerinde egemenlik ilkesi yürürlüğe konan Abhazya ÖSSC anayasasının 65. maddesinde, Gürcistan SSC anayasasının 81. maddesinde, SSCB anayasasının 84. maddesinin ve kendi imzası olmadan özerk cumhuriyetlerin sınırlarının değiştirilemeyeceğini söyleyen SSCB'nin "SSCB ve federasyonları arasında yetkilerin belirlenmesi" hakkındaki yasanın 3. maddesinde tespit edilmiştir.

Yukarıda ortaya konanlara bağlı olarak Gürcistan'ın iddialarının devletin toprak bütünlüğü, sınırların dokunulmazlığı gibi genel ilkelere dayanması iflas etmiştir. Zira tarih boyunca Gürcistan ve Abhazya'nın belirlenmiş, şu veya bu şekilde tespit edilmiş kendi toprakları ve sınırları olmuştur.

Gürcistan'ın ve bütün eski SSCB'nin sınırlarından bahsederken, bu cumhuriyetlerin BM'ye kabul edilmeleri olgusunun sınırların ve toprakların uluslararası hukuk tarafından onaylanması anlamına gelen bir argüman olarak değerlendirmek mümkün değildir. Çünkü SSCB dağıldığında ulusal-devlet yapılarının toprakları ve sınırları uluslararası hukuksal değil, idari ve iç politik bir karakter taşıyordu. Uluslararası hukuka göre tanınmış olan eski SSCB'nin dış sınırlarıydı.

Gürcistan Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletler Teşkilatı'na (BM) kabulü konusunda bir şey söylemek gerekirse, yöneticileri silahlı darbeye gelen bir devleti dünya topluluğuna kabul etmekle BM'nin kendisi uluslararası hukuk normlarına saygısızlık etmiştir. BM'ye kabul Gürcistan'ın değil Eduard Şevardnadze'nin gayretlerinin sonucudur.

Şunu da belirtmek gerekir ki, eski birlik cumhuriyetlerinin bugün aynı şekliyle tanınması, bu topraklarda yaşayan halkların hak ve çıkarlarının, "uluslararası hukukun" gereklerinin hiç biri göz önüne alınmadan, bu halkların özgür iradesi olmaksızın ve hatta onların çıkarlarına aykırı olarak zorla gerçekleşmektedir.

Üstelik eski SSCB cumhuriyetleri BM'ye kabul edildikleri zaman, bu birlik cumhuriyetlerinin bünyesine giren birçok ulus (Abhazlar da dâhil) kendi devlet egemenliklerini ilan eden kararlar almışlardı. SSCB'nin "federasyon üyeleri" hakkındaki yasanın göre, özerk cumhuriyetler birlik cumhuriyetleriyle aynı ölçüde SSCB federasyonunun öğeleri olarak kabul ediliyorlardı. Bu şekilde eski birlik cumhuriyetleri BM'ye sadece hesapsız değil, birçok halkın, özellikle de bin yıldan fazla devlet geleneğine

sahip Abhaz halkının ulusal-devlet bağımsızlığı ve egemenliği deklarasyonunu açıkça ihlal edilerek kabul edilmiştir.

SSCB'nin çöküşünden sonra, uzun yıllar ilk defa eski SSCB'nin bütün halklarının uluslararası hukuk normları temelinde kendi ulusal-devlet yapılarını gerçekleştirme imkânı ortaya çıktı. Birçok halk bağımsızlık ve egemenlik kararını ve gerekli deklarasyonu kabul ederek kendi bağımsız devletlerini kurmak için uluslararası hukukun gereklerine uygun şekilde bu uygar yolu seçtiler. Abhazya halkı da kendine bu yolu seçti.

Ancak Gürcistan bütün dünyaya, büyük ve küçük her ulusun kendi kaderini belirleme hakkı olduğunu, kendi politik statüsünü özgürce belirlemek, kendi ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimini özgürce sağlamak hakkı olduğunu kabul eden uluslararası anlaşmalara ve BM tüzüğüünün temel ilkelerine saygısızlığını ve imparatorluk emellerini bütün dünyaya göstermiştir.

Kendi halkı için özgürlük, bağımsızlık ve kaba bir dikta diğer küçük ve bu yüzden de savunmasız halka karşı açık bir şovenizm; işte Gürcistan'ın Abhazya'ya yönelik politikasının temelinde yatan iki ahlak anlayışı.

Şevardnadze'nin Gürcistan radyosunda 7 ve 8 Aralık'ta yaptığı konuşmaların Abhaz halkını endişelendirmemesi mümkün değildir. Gürcistan lideri bu konuşmalarında bütün Abhaz halkının imha edilmesi niyetini açıkça itiraf ediyor. Gürcü komünistlerin eski önderi özellikle şunların altını çiziyor: "Buranın Gürcü toprağı olduğunu ve burada Gürcistan devletinin kuracağı düzenin geçerli olacağını herkes anlamalıdır... Gürcistan'ın kaderi, özgürlüğe ve bağımsızlığa giden yolu bugün Abhazya'da çözülüyor. Bu yüzden bütün Gürcü vatandaşlarını Gürcistan'ın bu özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde elinden geleni yapmaya çağırdım. Tekrarlıyorum, bu kanar kendimle yaptığım mücadele sonunda inançlarıma ve görüşlerime aykırı olarak benim tarafımdan alınmıştır. Bu doğru değildir fakat başka yol yoktur... Bu savaş uzun olmamalıdır; dünya bize inanıyor ve dünya bize bir kez inandı, onu aldatmamak zorundayız. Biz barış yanlısıyız ve mümkün olduğunda çabuk bu savaşı bitirmek zorundayız. 2000'li yıllara doğru Gürcistan dünyanın en mutlu ülkesi olacaktır."

Ruşçadan Çeviren: Murat Papşu

- Abhazya Dosyası, Kafkas-Abhazya Dayanışma Komitesi Bilgi-Belge Dosyası.
- Kafkasya Gerçeğı, Sayı 12, Nisan 1993.